

Introduktion

Överförmyndaren

Varje kommun är ålagd att tillsätta en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. I Lidingö stad finns en överförmyndare vilken är vald av kommunfullmäktige. Med stöd av föräldrabalkens regler ansvarar överförmyndaren för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmynderskap, godmanskap och förvaltarskap. Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen över överförmyndarens verksamhet.

God man

Om en myndig person, på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person skall rätten, om det behövs, besluta att anordna godmanskap för denne. (11 kap 4 § föräldrabalken, FB) Fråga om förordnande av god man uppstår ofta när en person, även kallad huvudman, inte klarar att själv sköta sina rättsliga eller ekonomiska intressen eller den personliga omvårdnaden. Det kan till exempel gälla personer som är senildementa, psykiskt sjuka, utvecklingsstörda eller sjuka. Om huvudmannens hjälpbehov kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt, till exempel genom fullmakt, banktjänster eller via samhällets stöd- och hjälpinsatser i övrigt, skall god man inte förordnas.

Ansökan

Ansökan om god man får göras av huvudmannen själv, av dennes make/sambo, närmaste släktingar och av överförmyndaren. Ansökan skickas direkt till tingsrätten men skickas ibland till överförmyndaren som sedan vidarebefordrar den till tingsrätten.

Ansökan skall innehålla följande

- * Begäran om anordnande av godmanskap
- * Skäl till begäran om godmanskap.
- * Personuppgifter avseende sökanden
- * Förslag på god man (om sådant finns)
- * Uppgifter om eventuella barn och närmaste släktingar
- * Förordnandets omfattning: förvalta egendom, bevaka rätt, sörja för person

Nedanstående handlingar skall bifogas ansökan

- * Personbevis avseende huvudmannen, utvisande dennes eventuella barn, så kallat familjebevis
- * Personbevis på föreslagen god man
- * Skrivelse från kurator, biståndsbedömare et cetera som styrker behovet av god man
- * Skriftligt samtycke från huvudmannen (om det är möjligt)
- * Läkrintyg krävs om huvudmannens hälsotillstånd hindrar att dennes mening inhämtas
- * Yttrande från närstående, till exempel make/sambo, barn (Krävs inte formellt när huvudmannen själv ansökt om god man eller har medgivit att god man förordnas. Överförmyndaren har ändå vanligtvis detta som rutin)

Anmälan

Anmälan om behov av god man kan göras av kuratorer, hemtjänstpersonal, biståndshandläggare, avlägsna släktingar med flera. Anmälan om behov av god man insändes till överförmyndaren som beslutar om att antingen avskriver ärendet eller ansöka om att tingsrätten anordnar godmanskap och förordnar god man. Väljer du att skriva ut formuläret och fylla i för hand, skicka till: Lidingö stad Överförmyndarexpeditionen 181 82 Lidingö

Innebörden

Den gode mannen fungerar som ställföreträdare för huvudmannen vilken dock behåller sin rättsliga handlingsförmåga. Ett fullständigt förordnande omfattas av: bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. **Bevaka rätt** innebär att gode mannen tillvararar huvudmannens intressen i en speciell rättshandling, till exempel bevakar rätt i ett dödsbo, men även i generell betydelse, exempelvis ansökan om kontaktperson

och bostadsbidrag, överklagar beslut med mera. **Förvalta egendom** innebär att gode mannen sköter huvudmannens ekonomi, betalar räkningar, lämnar fickpengar, förvaltar kapital, värdehandlingar, fastigheter med mera. **Sörja för person** brukar också kallas för personlig omvårdnad. Det innebär att gode mannen skall tillse att huvudmannen får den vård och omsorg han eller hon behöver och har rätt till. Det kan till exempel avse att påtala behov av fler hemtjänsttimmar, tillse att huvudmannen har en daglig sysselsättning, ansöka om färdtjänst med mera.

Upphörande

Godmanskapet kan upphöra på grund av att annan god man förordnas, godmanskapet upphävs eller att godmanskapet övergår till förvaltarskap. Om huvudmannen avlider upphör godmanskapet automatiskt.

Vem kan bli god man?

Lagen föreskriver att den person som förordnas som god man skall vare en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna som är myndig och själv inte har förvaltare. (11 kap 12 § FB). Vederbörande skall ha ordnad ekonomi och rutinkontroll görs med kronofogdemyndigheten och socialförvaltningen. Vid personens första åtagande som god man måste denne förutom att underteckna ett åtagande, lämna ett lämplighetsintyg från två ojäviga personer.

God man i särskilda fall

I särskilda fall kan det förekomma andra anledningar, än tidigare nämnda till att god man förordnas (11 kap 2 och 3 §§ FB).

Förvaltare

Omyndigförklaring avskaffades som begrepp 1989 och ersattes med förvaltarskap. Om någon som befinner sig i en sådan situation som anges i 11 kap 4 § FB är ur stånd att vårda sig eller sin egendom, får rätten besluta att anordna förvaltarskap för denne. Förvaltarskap får dock inte anordnas, om det är tillräckligt att godmanskap anordnas eller att den enskilde på något annat, mindre ingripande sätt får hjälp. (11 kap 7 § FB)

Ansökan

Vid ansökan om förvaltarskap gäller samma regler som vid godmanskap förutom att det krävs ett läkarintyg eller annan likvärdig utredning.

Innebörden

Huvudmannen förlorar helt eller delvis sin rättshandlingsförmåga och förvaltaren får i motsvarande utsträckning rätt att ingå rättshandlingar för sin huvudmans räkning. Förvaltarskapet kan begränsas till att endast omfatta viss egendom eller vissa angelägenheter, till exempel en fastighet eller bankmedel.

Byte

Vid byten förordnar överförmyndaren den nye gode mannen eller förvaltaren.

Redovisning

Inom två månader efter förordnandets början skall gode mannen och förvaltaren inkomma med en förteckning över huvudmannens tillgångar och skulder. Före den 1 mars varje år skall de sedan inge en årsräkning avseende förvaltningen under föregående år eller den del av året som förordnandet omfattat. När uppdraget upphört skall en sluträkning inges. Ingivna års-/sluträkningar granskas och eventuellt beslut om arvode och kostnadsersättning fattas av överförmyndaren.

Arvode

Gode män och förvaltare har rätt till ett arvode som normalt, vid ett fullt godmanskap, är ca 9000 kr – 11 000 kr per år före arbetsgivaravgift och skatteavdrag. Gode mannen eller förvaltaren ser till att arbetsgivaravgift betalas och att skatteavdrag görs. Huvudregeln är att huvudmannen betalar arvodet i den mån bruttointkomsten överstiger 2,65 basbelopp eller tillgångarna överstiger 2 basbelopp. Överförmyndaren kan besluta att staden skall stå för arvodet, om det finns särskilda skäl.

Observera:

Som god man/förvaltare bör man inte till utomstående avslöja den kunskap man får om sin huvudmans ekonomiska eller personliga förhållanden. Väljer du att skriva ut formuläret och fylla i för hand skicka till: Lidingö stad Överförmyndarexpeditionen 181 82 Lidingö Vid frågor, kontakta oss via kundtjänst 08-731 31 01 eller mejl overformyndaren@lidingo.se<<mailto:overformyndaren@lidingo.se>>

Intyga

Jag har tagit del av den bifogade informationsskriften "Om överförmyndare, gode män och förvaltare"*

För att starta formuläret, klicka i att du tagit del av informationen och klicka sedan 'Framåt'.

Huvudman

Personuppgifter för den person som du vill vara god man för.

Personnummer *	Utdelningsadress *	Telefonnummer *
Förnamn *	Postnummer *	Mobiltelefonnummer
Efternamn *	Ort *	Mejladress

God man/förvaltare

Fyll i dina personuppgifter.

Personnummer *	Utdelningsadress *	Telefonnummer *
Förnamn *	Postnummer *	Mobiltelefonnummer
Efternamn *	Ort *	Mejladress

Antal uppdrag

Totalt antal uppdrag hos landets överförmyndare *

Lämplighetsintyg

Har du vid tidigare tillfälle lämnat in ett lämplighetsintyg * (Endast ett val)

Ja, jag har vid tidigare tillfälle lämnat lämplighetsintyg.

Nej, det har jag inte gjort så det bifogas med denna ansökan.

Intygande personer

Den första personen som intyggar om din lämplighet

Personnummer *	Utdelningsadress *	Telefonnummer *
Förnamn *	Postnummer *	Mobiltelefonnummer
Efternamn *	Ort *	Mejladress

Den andra personen som intyggar om din lämplighet

Personnummer *	Utdelningsadress *	Telefonnummer *
Förnamn *	Postnummer *	Mobiltelefonnummer
Efternamn *	Ort *	Mejladress

Underskrift

_____
Datum och ort

_____
Signatur (**Sökande 'Underskrift'**)

_____
Namnförtydligande

_____
Datum och ort

_____
Signatur (**Sökande 'Den första personen som intyggar om din lämplighet'**)

_____
Namnförtydligande

Datum och ort

Signatur (**Sökande 'Den andra personen som intygar om din lämplighet'**)

Namnförtydligande